مقاله اصیل پژوهشی

بررسی رابطه خودپنداره و عزت‌نفس با موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر قاین در سال تحصیلی 92 - 1391

محمدرضا رئیسون[1]، یحیی محمدی[2]، مهدی عبدالرزاق‌نژاد[3]، غلامرضا شریف‌زاده[4]

چکیده

زمینه و هدف: مهمترین وظیفه نظام آموزشی، آماده ساختن دانشجویان برای کسب دانش، مهارتهای شناختی و شغلی جهت ورود به اجتماع است. توجه به عواملی که منجر به موفقیت تحصیلی افراد می‌شود از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، این مطالعه با هدف بررسی ارتباط خودپنداره و عزت‌نفس با موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر قاین انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر قاین در سال تحصیلی 92-91 شامل 99 نفر که به روش سرشماری انتخاب شدند، انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های عزت‌نفس Ellis Poop و خودپنداره Rogers بود و معدل کل دانشجویان به عنوان نمره موفقیت تحصیلی در نظر گرفته شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS ویرایش 14، آمار توصیفی و آزمونهای آماری ضریب همبستگی Pearson و Independent T Test تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به دست آمده، میانگین نمره عزت‌نفس 13/4±66/9، خودپنداره واقعی و آرمانی دانشجویان به ترتیب 0/55±4/75 و 0/82±5/31 بود. بین خودپنداره و عزت‌نفس با موفقیت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معنی‌داری مشاهده شد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد خودپنداره و عزت‌نفس بالای دانشجویان با موفقیت تحصیلی آنان ارتباط دارد. لذا لازم است دانشگاه‌ها و استادان به خودپنداره و عزت‌نفس دانشجویان توجه کرده، نگرش مثبت آنان را نسبت به خود تقویت و از ایجاد نگرش منفی نسبت به خود جلوگیری نمایند.

کلیدواژه‌ها: خودپنداره- دانشجویان- عزت‌نفس- موفقیت تحصیلی

مراقبت‌های نوین، فصلنامه علمی پژوهشی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. 1393؛ 11 (3): 236-242

دریافت: 93/03/17 **پذیرش: 93/08/19**

نویسنده مسئول: غلامرضا شریف‌زاده، مرکز تحقیقات هپاتیت، استادیار گروه آموزشی بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. بیرجند، ایران.
آدرس: بیرجند، خیابان غفاری، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده بهداشت
تلفن: 09155618195 نمابر: 0563440177 e.mail:Rezamood@yahoo.com

[1] مربی گروه آموزشی پزشکی اجتماعی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. بیرجند، ایران.
[2] دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی،کارشناس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی ، بیرجند، ایران.
[3] مربی گروه آموزشی معارف اسلامی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. بیرجند، ایران.
[4] مرکز تحقیقات هپاتیت، استادیار گروه آموزشی بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. بیرجند، ایران.

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

مقدمه

دستیابی به بهره‌وری و بهبود کیفیت نظام آموزشی از مؤثرترین عوامل توسعه کشورها است. مهمترین وظیفه نظام آموزشی، آماده ساختن دانشجویان برای کسب دانش، مهارتهای شناختی و شغلی جهت ورود به اجتماع است و توجه به تربیت آنها از نظر آموزشی، پژوهشی و فرهنگی بسیار حائز اهمیت است.(1)، از جمله مهمترین نگرانیهای استادان، مسئولان آموزش دانشگاه و خانواده‌های دانشجویان، موفقیت تحصیلی و جلوگیری از افت تحصیلی دانشجویان است. نقطه مقابل موفقیت تحصیلی، افت تحصیلی است که تأثیر بسزایی در سرنوشت فرد داشته و همچنین هزینه گزافی به خانواده‌ها و جامعه تحمیل می‌کند.(2)، در این راستا، موفقیت تحصیلی دانشجویان از جمله اهداف اساسی برنامه‌های آموزشی می‌باشد. دانشجویان به واسطه موفقیت در تحصیل به موقعیتی دست می‌یابند که از حداکثر نیروی درونی و بیرونی خود برای دستیابی به اهداف آموزش عالی استفاده کرده و شرایط لازم برای زندگی اجتماعی موفق را کسب می‌نمایند. آمار بسیار بالای افت تحصیلی به صورت ترک تحصیل، اخراج و توقف در تحصیل از نظر هزینه‌های آموزشی، هر ساله خسارتهای زیادی را به آموزش عالی در کشورهای جهان وارد می‌کنند. در کشور ایران، این امر از مهمترین مشکلات کنونی نظام آموزشی است و هر ساله ده‌ها میلیارد ریال از بودجه کشور را به هدر می‌دهد و نیروهای بالقوه و سرمایه‌های جامعه که همان نیروی انسانی هستند، بی‌ثمر می‌ماند.(1)

موفقیت تحصیلی به عوامل مختلفی بستگی دارد که از آن جمله می‌توان به عوامل فردی، اجتماعی، آموزشی و روانشناختی اشاره کرد. بررسی این عوامل و تعیین میزان سهم هر کدام در موفقیت تحصیلی به تعیین راهکارهایی برای شناخت عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی و افت تحصیلی منجر می‌شود و این به برنامه‌ریزان آموزشی کمک می‌کند تا عوامل مثبت تأثیرگذار را بهبود و تأثیر عوامل منفی را کاهش دهند.

یکی از عوامل تأثیرگذار بر موفقیت تحصیلی، خودپنداره است. مفهوم خودپنداره (که خود- ساخت، خود- هویت، خود- چشم‌انداز هم نامیده می‌شود) ساخت چندبُعدی است که اشاره به ادراک فرد از "خود" در رابطه با ویژگیهایی مانند: تحصیلات، نقشهای جنسی و جنسیتی، هویت نژادی و بسیار موارد دیگر دارد. مفهوم خودپنداره با مفهوم عزت‌نفس و احساس خشنودی از زندگی ارتباط نزدیک دارد. هر فرد به خصوص هر نوجوان یک عقیده اختصاصی و تصویر ذهنی از وضع خود دارد و به طریقی در ذهن خود آن را منعکس می‌سازد. این تصویر ذهنی بر اثر تجارب شخصی و تأثیر دنیای خارج در فرد به وجود می‌آید و فرد یک نظر ثابت و پایدار از محیط، از شخص خود و از ارتباط خود با محیط به دست می‌آورد، طبق آن مسائل زندگی را ارزیابی می‌کند و برای مقابله با آن به کوشش می‌پردازد.(3)، بر اساس نظریه یادگیری اجتماعی یکی از پیامدهای مهم اسناد علی در ارتباط با مرکز کنترل درونی و بیرونی، مفهوم خودپنداره است. پیامدهای مثبت رفتار که به علتهای درونی اسناد داده می‌شود، در شخص احساس غرور و اعتماد به خود می‌کند، در حالی که موفقیتی که به علل بیرونی چون بخت و اقبال یا کمک به دیگران نسبت داده شود، منجر به احساس غرور و خودپنداره مثبت نمی‌شود. این مطالب به طور آشکار به رابطه بین انگیزه پیشرفت افراد با منبع کنترل درونی و بیرونی دلالت دارد و به نظر می‌رسد که منبع کنترل درونی با سطوح بالاتر پیشرفت تحصیلی در ارتباط است. یکی دیگر از عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی عزت‌نفس است. عزت‌نفس رضایت فرد نسبت به خود و احساس ارزشمند بودن است. به عبارتی میزان هماهنگی و نزدیکی خود ایده‌آل و خود واقعی فرد است.(4)

عزت‌نفس در پاسخ به واکنش دیگران به خصوص والدین رشد می‌کند.(5)، Cooper Smith عزت‌نفس را یک ارزشیابی فردی معرفی کرده است که معمولاً با توجه به خویشتن حفظ می‌شود. به این ترتیب عزت‌نفس عبارت است از قضاوت فردی از شایستگی که ویژگی عام شخصیت است نه یک نگرش لحظه‌ای یا مختص به موقعیتهای خاص. افرادی که دارای عزت‌نفس بالا هستند، تمایل دارند بیشتر به نقاط قوت خود توجه کنند تا به نقاط ضعفشان، همچنین این افراد برای قبول ارزیابیهای مثبت از خودشان آماده‌تر هستند، در حالی که افراد با عزت‌نفس پایین احتمالاً بیشتر ارزیابیهای منفی را قبول می‌کنند.(6)

در مطالعه Nagy و همکاران، پسران در مقایسه با دختران از خودپنداره بالاتری برخوردار بودند.(7)، نتایج مطالعه Khadivi و همکاران نشان داد بین موفقیت تحصیلی با انگیزه پیشرفت، منبع کنترل و خودپنداره در دانش‌آموزان دختر و پسر رابطه مثبت و

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

معنی‌داری وجود دارد، به طوری که هرچه فرد از انگیزه پیشرفت بالاتری برخوردار باشد، منبع کنترل او درونی‌تر و دارای خودپنداره بهتری باشد، از موفقیت تحصیلی بالاتری برخوردار خواهد بود.(8)، همچنین نتایج مطالعه Ghaffari و همکاران نشان داد که ترکیب متغیرهای انگیزش پیشرفت و خودپنداره تحصیلی می‌تواند به خوبی اضطراب امتحان را پیش‌بینی کند.(9)

دانشجویان دارای عزت‌نفس بالاتر از وضعیت تحصیلی مطلوبتری برخوردار بودند.(10)، از نمرات عزت‌نفس به عنوان پیشگویی برای موفقیتهای تحصیلی استفاده شده است.(11)، ولی برخی متخصصان معتقدند که عزت‌نفس با پیشرفت تحصیلی رابطه ضعیفی دارد، زیرا اگر فرد احساس خوبی نسبت به خود داشته باشد، تأثیر زیادی بر پیشرفت تحصیلی او ندارد، در حالی که گروهی بیان می‌کنند که این اعتماد به نفس و احساس خوب بودن منجر به تلاش بیشتر برای رسیدن به استاندارد بالاتر و پیشرفت می‌گردد.(12)، همچنین برخی از صاحب‌نظران رابطه مستقیم این دو را مورد تردید قرار داده و معتقدند که عزت‌نفس متوسط یا بالا، تأثیر مهم و معنی‌داری بر عملکرد تحصیلی نداشته، اما عزت‌نفس پایین تأثیر بازدارنده‌ای بر پشتکار، اعتماد و عملکرد تحصیلی دارد.(13)

مطالعات انجام شده نقش و اهمیت خودپنداره و عزت‌نفس در شئون مختلف زندگی افراد اعم از تحصیل، شغل، محیط اجتماعی و سلامت روانی فردی را نشان می‌دهد، اما تاکنون مطالعه‌ای که هر دو سازه خودپنداره و عزت‌نفس را با موفقیت تحصیلی با هم بررسی کند، انجام نشده است، لذا این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بین خودپنداره و عزت‌نفس با موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی شهر قاین انجام شد.

روش بررسی

این مطالعه توصیفی تحلیلی بر روی کلیه دانشجویان سال اول تا چهارم رشته‌های مختلف دانشکده پرستاری و مامایی شهر قاین در سال تحصیلی 92-1391 که تمایل به همکاری در مطالعه داشتند، شامل 99 نفر و به روش سرشماری انتخاب شدند، انجام شد.

ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های استاندارد عزت‌نفس Ellis Poop و خودپنداره Rogers بود.

پرسشنامه خودپنداره Rogers: پرسشنامه در سال 1938-1957 توسط Carl Rogers به منظور سنجش میزان خویشتن پنداری افراد تهیه شده که شامل دو فرم جداگانه «الف» و «ب» است. فرم «الف» خویشتن‌پنداره پایه، یعنی آن گونه که فرد خودش را می‌بیند و تصوری که در حال حاضر از خودش دارد را می‌سنجد و فرم «ب» خویشتن‌پنداره ایده آل یا آرمانی را مورد سنجش قرار می‌دهد، یعنی آن گونه که فرد آرزو دارد، باشد. برای محاسبه نمره خودپنداره، نمره تک تک سؤالات فرم «الف» را از فرم «ب» کم کرده، تفاضل را به توان دو رسانده، مجموع توانها را محاسبه و از آن جذر می‌گیریم. اگر جذر حاصل عددی بین صفر تا هفت باشد خودپنداره طبیعی و نرمال و اگر از هفت بالاتر باشد خودپنداره ضعیف و منفی تعریف می‌گردد. برای به دست آوردن نمره در هر مقیاس خود واقعی و خود ایده‌آل (در هر فرم 25 صفت قطبی (مثبت و منفی) قرار داده شده است) به هر سؤال بر حسب پاسخ، نمره‌ای از 1-7 داده شد و در پایان نیمرخ کل هر حیطه خودپنداره بر تعداد سؤالات تقسیم و نمره نهایی بین 1-7 متغیر بود. ضریب اعتبار این آزمون در مطالعه Aqajaniو همکاران 0/83 و با استفاده از Cronbach Alpha برابر 0/81 به دست آمد.(14)، روایی آزمون با توجه به استاندارد بودن پرسشنامه Rogers مورد تأیید می‌باشد. همچنین برای بررسی روایی آن از پرسشنامه خودپنداره Beck استفاده شد.

مقیاس عزت‌نفس؛ این پرسشنامه در ایالات متحده توسط Ellis Poop در سال 1989 ساخته شده است و دارای 57 سؤال و 5 مقیاس عزت‌نفس عمومی، تحصیلی، جسمانی، خانوادگی و اجتماعی می‌باشد که نُه سؤال دروغ سنج است. هر سؤال بسته به پاسخ نمره بین صفر تا دو به خود اختصاص می‌دهد که بعضی از سؤالات به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. حداقل نمره برای هر فرد صفر و حداکثر 96 می‌باشد. Ghaffari و Ramezani این آزمون را هنجاریابی کرده‌اند. ضریب اعتبار آزمون با روش Cronbach Alpha، 0/87 و با روش دو نیمه کردن 0/86 به دست آمد.(15)، روایی آزمون با روش ساده(همسانی درونی) بین 52%-83% گزارش و از روایی عاملی نیز برای تأیید عاملها استفاده شد.(16)

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

نمره معدل کل دانشجو در ترمهای گذشته به عنوان شاخص وضعیت تحصیلی در نظر گرفته شد.

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS ویرایش 14 و شاخصهای آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، انحراف‌معیار) و با توجه به نرمال بودن داده‌ها با استفاده از آزمونهای آماری ضریب همبستگی Pearson و Independent T Test در سطح معنی‌داری 0/05 تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها

از مجموع صد و ده پرسشنامه توزیع شده، 99 پرسشنامه تکمیل و جمع‌آوری گردید. از بین دانشجویان موردمطالعه، 26 نفر (26/3%) پسر با میانگین سنی 1/2±20/4 سال و 73 نفر (73/7%) دختر با میانگین سنی 2/2±19/4 سال بودند. میانگین نمره خودپنداره واقعی و آرمانی در دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی‌داری نداشت(p>0/05) ولی میانگین نمره عزت‌نفس و موفقیت تحصیلی در دانشجویان دختر نسبت به پسر به طور معنی‌داری بیشتر بود(p<0/05). (جدول 1)

بر اساس راهنمای مقیاس خودپنداره، 93 نفر (93/3%) خودپنداره طبیعی و نرمال و 6 نفر (6/1%) خودپنداره ضعیف و منفی داشتند.

نتایج ضریب همبستگی Pearson نشان داد بین خودپنداره آرمانی و عزت‌نفس با موفقیت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد ولی رابطه معنی‌داری بین خودپنداره واقعی و موفقیت تحصیلی به دست نیامد. (جدول 2)

جدول 1: مقایسه میانگین نمره خودپنداره، عزت‌نفس و موفقیت تحصیلی در دانشجویان بر حسب جنسیت

متغیر	کل دانشجویان	مقایسه بر حسب جنس		P-value
		پسر	دختر	
	انحراف‌معیار±میانگین	انحراف‌معیار±میانگین	انحراف‌معیار±میانگین	
خودپنداره واقعی	4/75±0/55	4/62±0/49	4/79±0/56	0/14
خودپنداره آرمانی	5/31±0/82	5/1±0/56	5/39±0/9	0/11
عزت‌نفس	66/9±13/4	60/8±13/8	68/9±12/8	0/008
موفقیت تحصیلی	15/86±1/47	14/7±1/2	16/3±1/3	<0/001

جدول 2: ضریب همبستگی بین متغیرهای خودپنداره، عزت‌نفس و موفقیت تحصیلی در دانشجویان مورد مطالعه

متغیر	خودپنداره واقعی	خودپنداره آرمانی	عزت‌نفس
موفقیت تحصیلی	r=0/18	r=0/25	r=0/17
	p=0/07	p=0/01	p=0/05

بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان داد بین خودپنداره آرمانی و موفقیت تحصیلی دانشجویان رابطه معنی‌داری وجود دارد. افرادی که دارای خودپنداره آرمانی بهتری هستند و برداشتهای خوبی از خود و تواناییهای خود دارند، از موفقیت تحصیلی بالاتری برخوردارند و افرادی که نسبت به تواناییهای خود نگرش منفی دارند و خود را دست کم می‌گیرند، از پیشرفت تحصیلی خوبی برخوردار نیستند. یافته‌های مطالعه حاضر با نتایج تحقیقات Rickards و همکاران(17)، Khadivi و همکاران(8) و Yarmohammadian(18) همخوانی دارد ولی با نتایج مطالعات Tamanaifar و همکاران(2)، Ghaffari و همکاران(9) همسو نمی‌باشد.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که بین عزت‌نفس با موفقیت تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد که با نتایج مطالعات Hosseini-Nasab و همکاران(6)، Kamali و همکاران(19) و Janatiو همکاران(20) همسو می‌باشد ولی با نتایج مطالعه Tamanaifar و همکاران(2) همخوانی ندارد.

با افزایش میزان عزت‌نفس، فرد در خود توانمندی و ارزشمندی احساس می‌کند و تغییراتی مثبت همچون افزایش

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

پیشرفت تحصیلی و انگیزه پیشرفت، افزایش تلاش برای موفق شدن و داشتن اعتماد به نفس، بلند همت بودن، گرایش به داشتن سلامت بیشتر و لذت بردن از ارتباط با دیگران در او پدید می‌آید.(21)

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، میانگین نمره عزت‌نفس در دانشجویان دختر نسبت به پسر بیشتر بود که همسو با نتایج مطالعات Janati و همکاران(20) و Thompson و همکاران(22) می‌باشد ولی با نتایج مطالعات Hosseini Tabatabaei و همکاران(23) و Westhves و همکاران(24) همخوانی ندارد.

Smith منابع اعتماد به نفس را شامل احساس قدرت، مهم بودن در زندگی، پایبندی به آداب و قوانین اجتماعی و اخلاقی و بالاخره موفقیت در روابط اجتماعی و تحصیلی می‌داند. از آنجا که اعتماد به نفس از هریک از این چهار منبع قابل دستیابی است بدیهی است به طور یکسان در همه دختران و پسران وجود ندارد.(23)

نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج مطالعه حاضر می‌توان نتیجه گرفت دانشجویانی که عزت‌نفس بهتری دارند و برداشت خوبی از خود و تواناییهای خود دارند، از موفقیت تحصیلی بالاتری برخوردارند. استادان باتجربه و فهیم همواره باید به وجود ارتباط مثبت بین درک دانشجو از خود و عملکرد او در دانشگاه تأکید داشته باشند. آنان بر این باورند که فراگیرانی که از خود و تواناییهایشان خشنود هستند، راه موفقیت را در پیش خواهند گرفت. همچنین به نظر می‌رسد که موفقیت تحصیلی از عمق تصورات فردی شخص ریشه می‌گیرد، لذا باید دانشگاهها و استادان به خودپنداره دانشجویان توجه و نگرش مثبت او نسبت به خود را تقویت کرده و از ایجاد نگرش منفی نسبت به خود جلوگیری نمایند. با قبول نکات قوت و ضعف دانشجو توسط استاد، به او امکان داده می‌شود که تصویر واقعی نسبت به خود در وی ایجاد گردد که این امر می‌تواند به موفقیت تحصیلی آنان کمک کند.

REFERENCES

1-Gulshan Foomani R. Sociology of Education. 1 ed. Tehran: Shifteh; 1996. [Persian]

2-Tamanaifar MR, Sedighi Arfai F, Salami Mohammad Abadi F. The Relationship of Emotional Intelligence, Self Concept and Self Esteem to Academic Achivenment. Quarterly Journal of Research and planning in Higher Education. 2011; 16(2):99-113. [Persian]

3-Rutter JB, Hochreich DJ. Personality, Unitet States of American, Scott, Faresman and company; 1975.

4-Bray BM. The influence of academic achievement on a college student's self-esteem. Missouri Western State University, Saint Joseph, MO; 2001.

5-Smith EE, Nolen-Hoeksema S, Fredrickson B, Loftus G. Atkinson and Hilgard's introduction to psychology. 14 th ed. New York: Wadsworth Publ; 2002.

6-Hosseini-Nasab SD, Vojdanparast H.The relationship between self-esteem and academic achievement of students inbasic sciences, human sciences, teacher education institutions. University of Tabriz, Faculty of Human Sciences Literature. 2002; 45(183,184): 101-26.[Persian]

7-Nagy G, Watt HMG, Eccles JS, Trautwein U , Ludthe O , Baumert J. The Development of students mathematics self-concept in relation to gender: different countries, different trajectories? Journal of Research on Adolescence. 2010; 20(2):482-506.

8-Khadivi A, Vakili Mafakheri A. A survey of relationship between achievement motivation, locus of control, self-concept and high school first grader science students academic achievement the five regions of Tabriz. Journal of Education Science. 2011; 4(13):45-66.[Persian]

9-Ghaffari A, Arfa Balluchi F. The relationship between achievement motivation and academic self-concept with anxiety in graduate students of Ferdowsi University of Mashhad. Quarterly Research in Clinical Psychology and Counseling. 2012; 1(2):121-36. [Persian]

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

10-Hosseini MA, Dejkam M, Mirlashari J. Correlation between academic achievement and self–esteem in rehabilitation students in Tehran University of Social Welfare & Rehabilitation. Iran J Med Educ. 2007; 7(1):137-42. [Persian]

11-Muijs RD. Predictors of academic achievement andacademic self-concept; a longitudinalperspective. Br J Educ Psychol. 1997; 67(Pt 3):263-77.

12-Ross CE, Broh BA. The roles of self-esteem and the sence of personal control in the Academic chievement process. Sociology of Education. 2000; 73(4): 270-84.

13-Tad K. Study of communication and the amount of learning Self Care skills in young adults 11 to 15 years old boy infected with To paralysis brain in the center of welfare children and young adults. [Ms Dissertation]. Iran: Tehran: College of Nursing science University Welfare Organization and we create Tehran. 1998. [Persian]

14-Aqajani S, Narimani M, Asiai M. compared to normal emotional intelligence and self-concept of giftedness. Research an Exceptional Children. 2008; 8(3):317-23. [Persian]

15-Ghaffari A, Ramezani K. Normalization of scale test of a five -esteem of children and adolescents in Tehran Ellis fodder for high school students. [Ms Dissertation]. Iran: Tehran: Allameh Tabatabai University, Faculty of Psychology and Educational Sciences, 1994.

16-Dibajnia P. Comparative investigation of self-concept between the freshman and senior students. Pajouhesh Dar Pezeshki. 2005; 29(3):231-4. [Persian]

17-Rickards AL, Kelly EA, Doyle LW, Callanan C. Cognition, academic progress, behavior and self-concept at 14 years of very low birth weight children. J Dev Behav Pediatr. 2001; 22(1):11-8.

18-Yarmohammadian A. Investigated the relationship between self-concept and self-esteem in a creative and non-creative students. Journal of Educational Sciences and Psychology, University of Sistan and Baluchestan. 2006; (4):109-22.[Persian]

19-Kamali S, Jafari E, Fathi A. Correlation Between Academic Achievement and Self-Esteem in Students of Zanjan Faculty of Nursing and Midwifery 2009. J Med Edu Dev. 2009; 2(2):17-24. [Persian]

20-Janati Y, Musavi SA, Azimi Lolaty H, Fani Saberi L, Hamta A, Feyzi S, et al. Investigating Emotional Intelligence and Self Esteem Level Among Nursing and Midwifery Students of Mazandaran University of Medical Sciences in 2010. J Mazandaran Univ Med Sci. 2012; 21(1):254-61. [Persian]

21-Biyabangard E. The relationship between self-esteem, Pyshshrft motivation, and academic achievement in third year high school students of Tehran. Psychological Studies. 2005; 1(4,5):131-44. [Persian]

22-Thompson T, Ungerlider CH. Single sex schooling, Final Report. The University of British Columbia The Canadian Center for Knowledge Mobilisation. 2004; Available from: http://www.cmec.ca/publications/lists/publications/attachments/61/singlegender.en.pdf

23-Hosseini Tabatabaei F, Ghadimi Moghasam MM. An investigation on causes of academic achievement in girls versus boys in khorasan's provinces (Northren, Southren and Razavi). Quarterly Curriculum Planning Knowledge & Research in Educational Sciences. 2007; 21(15):119-47.[Persian]

24-Westhves A, Cohen JS. A comparison of the adjustment of adolescent and young adult inter-country adeptness and their siblings. Int J Behav Dev. 1997; 20(1):47-65.

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]

Abstract *Original Article*

An investigation of the relationship between self-concept, self-esteem, and academic achievement of students in the nursing-midwifery faculty in Qaen during 2012-13 academic year

M.R. Raeisoon[1], Y. Mohammadi[2], M. Abdorazaghnejad[3], Gh. Sharifzadeh[4]

Background and Aim: The main task of the educational system is to prepare students to acquire knowledge, and cognitive and occupational skills to enter social settings. Therefore, it is very important to consider the factors contributing to the students' academic achievement. The present study was conducted to determine the relationship between self-concept, self-esteem, and academic achievement of students in the nursing-midwifery faculty in Qaen.

Materials and Methods: This study was a descriptive-analytic one. The population included all the nursing and midwifery students in Qaen (2012-13 academic year) who were selected through census sampling. In order to collect data, the Ellis-Poop's self-esteem scale and Rogers' self-concept scale were used. Students' overall score were considered as their overall academic success. Descriptive statistics and inferential statistics (Pearson Correlation Coefficient and Independent t test) were used to analyze the data in SPSS (version 14).

Results: The mean score of students' self-esteem was 66.9 ±13.4, and the actual and the ideal self-esteem of students were 4.75±0.55 and 5.31± 0.82 respectively. There was a significantly positive relationship between self-concept and self-esteem, and academic achievement of students.

Conclusion: This study showed that students' high self-concept and self-esteem is related to their academic achievements. Therefore, it is necessary for authorities and professors to pay special attention to students' self-concept and self-esteem. They should try to strengthen the students' positive attitude and remove any negative attitude toward themselves.

Keywords: Self-Concept; Students; Self-Esteem; Academic Achievement

Modern Care, Scientific Quarterly of Birjand Nursing and Midwifery Faculty. 2014; 11 (3):236-242

Received: June 7, 2014 ***Accepted: November 10, 2014***

Corresponding Author: Gholamreza Sharifzadeh, Hepatitis Research Center, Assistant Professor, Department of Public Health, Faculty of Public Health, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran. Rezamood@yahoo.com

[1] Instructor, Department of Community Medicine,Faculty of Medicine, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

[2] PhD Student in Curriculum Plannig ,EDC, Birjand University of Medical Sciences, Birjand ,Iran.

[3] Instructor, Department of Islamic Education, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

[4] Hepatitis Research Center, Assistant Professor, Department of Public Health, Faculty of Public Health, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

[Downloaded from mcj.bums.ac.ir on 2026-11-02]